

Cesta

5

2011

KŘESŤANSKÝ ČASOPIS PRO DĚTI

cena 12 Kč

Modlitba	3
Podobenství.....	4
Pokuste se doplnit	5
Sběratelská vášeň	6
Konvalinky	7
Toulky s Kuldou.....	8
Ta naše květena - česká? 5.....	10
Jonáš, Ninivé a velryb II.....	12
Početní kouzlo.....	14
Soutěž o tři knihy	15
Písnička.....	16

Vydavatel: Ústřední rada Církve československé husitské
 Adresa redakce: Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6, tel.: 220 398 107
 Šéfredaktorka: Mgr. Jana Kračírková, e-mail: jana.krajcirikova@ccsh.cz
 Tisk: Grafotechna Print s. r. o.
 Distribuce: A.L.L. production s. r. o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9,
 tel.: 840 306 090
 Objednávky a reklamace vyřizujte, prosím, prostřednictvím redakce.
 Ilustrace: J. Oleš, Š. Svičková, J. Wienerová, H. Rokytová
 a archiv časopisu Cesta
 Registrováno pod číslem MK ČR E 8426 dne 2. 2. 2000

Docela rád mamce pomáhám s nákupem a úklidem.
Jenže to dělám rád, jen když mám na to náladu.

A ona to někdy chce zrovna,
když se mi to ani trochu nehodí.

Prosím pěkně, uť mne,
abych rád pomáhal,
když to potřebuje.

Amen.

**Z dětských modliteb,
sesbíraných Irenou Kuželovou,
kázatelkou Jednoty bratrské**

O marnotratném synu

Tento příběh z Lukášova evangelia (15,11-32) patří mezi nejznámější Ježíšova podobenství. Jeden muž měl dva syny. Ten mladší jej požádal o část majetku, který na něj připadá. Brzy vše prodal, odcestoval a v cizině majetek prohrál. Nakonec skončil u nejpovrhanější práce ze všech – jako pasáček vepřů. Rozhodl se, že se vrátí domů a odprosí otce – jako jeho obyčejný sluha se bude mít pořád lépe než tady. Skutečně svého otce odprosíl. Ten však, místo aby jej v hněvu poslal pryč nebo jej trestal těžkou prací, velice se z jeho návratu radoval a uspořádal na oslavu velikou hostinou. Starší bratr to pocítoval jako nespravedlnost: „Já ti celou dobu věrně sloužím a nikdy si mě tak neobdaroval jako bratra, který tvůj majetek prohrál!“ Otec mu domlouval: „Ty jsi pořád se mnou. Vše, co mám, je i tvé. Ale tvůj bratr byl mrtev a znovu žije, ztratil se a je znovu nalezen – proto se raduji.“

Dobře rozumíme staršímu bratru. Připadá nám opravdu nespravedlivé, aby toho lehkomyšlníka místo trestu čekala hostina na uvítanou. Máte-li sourozence, jistě jste již mnohokrát zažili situaci, že bratr nebo sestra něco provedli a vám připadalo, že je rodiče nedostatečně potrestali. Pokud jste však na straně viníka vy sami, rodičovská shovívavost vám již tolik nevadí, vidíte?

Bůh je náš milující Otec. Raduje se z návratu každého ztraceného syna či dcery. Marnotratný syn se už vytrestal sám – život mezi vepři, kdy marně toužil i po slupkách, které dostávali jako žrádlo, jistě nebyl příjemný. A co je hlavní – litoval svého provinění a pokorně se vrátil s prosbou o odpuštění. Poznal, že u otce je mu lépe než jinde.

Jana Krajčíříková

Pokuste se doplnit chybějící písmena v těchto větách:

Jeden je B-h v n-----ch.
Dvě jsou p-----í l---y.
Tři d-y byl J---š v b---e v----y.
Čtyři jsou p-----é e-----í.
Pět je K--h M-----ch.
Šest k---l měli s-----é v ch---ě.
Sedm p----b má m-----a P--ě.
Osm l--í zachránil B-h p-i p---ě.
Devět bylo n-----ch u-----ch.
Deset je B---ch p-----í.

Nápověda:

1. Matouš 23,9; **2.** Marek 12,29-31; **3.** Jonáš 2,1; **4.** Hledej v seznamu knih Nového zákona; **5.** Hledej v seznamu knih Starého zákona; **6.** Izajáš 6,2; **7.** Matouš 6,9-13; **8.** 1. Mojžíšova 6,18; **9.** Lukáš 17,17; **10.** 2. Mojžíšova 20,1-17

Správné řešení najdete na str. 14.

Z. S.

Milí mladí čtenáři,

patříte k těm fanouškům – sběratelům, kteří často již od dětství po stáří sbírají určitý předmět svého zájmu?

Nejčastěji se sbírají poštovní známky, naše i cizí, čisté i použité. Získat však nějaký méně obvyklý až vzácný exemplář bývá dost drahé. Sbírají se však i mnohé jiné věci: od pivních tácků a knoflíků, přes nejrůznější odznáčky, např. fotbalových klubů, mince, pohledy, ubrousky, až po různé tvary škeblí a lastur, které jste našli během svého zahraničního pobytu někde u moře, a další a další předměty.

Někteří z vás také mohou sbírat obrázky nebo fotografie významných lidí, třeba i s jejich podpisy. Mohou to být herci, zpěváci, sportovci, ale třeba také významné náboženské osobnosti – kromě Krista, jeho matky Marie či Pražského Jezulátka lze sehnat například i obrázek Františka z Assisi nebo svatého Václava, jehož jezdecká socha, jak víte, vévodí pražskému Václavskému náměstí. Jistě vás zaujmou i jiné historické postavy, z doby husitské nejspíše vojevůdce Jan Žižka z Trocnova nebo Mistr Jan Hus, který svým učením a hájením pravdy i za cenu ztráty života podnítil později i vznik naší Církve československé husitské. Z novějších postav známých svým milosrdenstvím je možné uvést třeba Matku Terezu z Calcaty.

Snad bude tento článek určitým podnětem pro váš volný čas a pro vhodnou sběratelskou činnost.

Dr. Karel Lachout

Cinky linky, cinky linky,
v máji kvetou konvalinky,
celý les už jimi voní,
je jich víc než bylo loni.

Je jich na sta, na tisíce,
trháme je do kytice,
cinky linky, cinky linky,
konvalinky pro maminky.

Eva Šafářová

Květ pro královnu - dokončení

Houf žen se vrhl na dveře chaloupky, nebyly zamčené, snad se ani zamykat nedaly. Domácí pán byl dosud zahrabán v posteli a z chomáče vlasů a vousů se ozývalo pisklavé odfukování. No bodejť, usoudily hospodyně, není žádný chlap, aby chrápal jak medvěd.

„Smejčile, Smejčile!“ oslovila ho svým silným hlasem paní Včalová, zvaná Medařka. „Pro koho pěstuješ ten ohromnej bramborovej květ, ha?!“

Smejčil vyskočil z postele a polekaně se rozhlížel, v první chvíli se mu v šeru za dávno nemytými okny zdálo, že je v zajetí čarodějnic s košťaty a smetáky. Navíc na něho syčely a prskaly čtyři kočky, které přišly se sousedkou Vobeckou.

„Je-je-jedna francouzská královna nosila bramborovej květ pro parádu,“ vybrebtal, co ho napadlo, aniž tušil, co mu roste ze sklípku. Anebo to viděl a v hrůze zalezl do postele, aby předstíral spánek a čekal, že se to nějak vyvrbí? Kdoví.

„Která? A jak to víš?“ útočily na něho ženy.

„Já nnnevím, jak to vím, ale vím to,“ bránil se.

„A kvůli tomu jsi v noci ukrad Kuldu a teď vyspáváš!“ obvinily ho Kvítkovanky.

„Jjjá jsem se s ním chtěl sprátelit,“ zalhal.

„Zarostlej a nemytej?! A té špíny a nepořádku všude! Těch kramů, co se musí spálit!“

Sousedky se pustily jednak do úklidu, jednak do Smejčila. Šťouchance smetákem a rány koštětem na něho přšely ze všech stran.

„Ženské, nebijte mě, vždyť jsem nemocnej člověk...“

Žadonil, ale nebylo mu to nic platné. Byl zahrán do někdejšího chlívku, polit vodou a vydrbán rejžákem. Musel říct, kde má nůžky a byl ostříhán, vousy aspoň zhruba, a nakonec seděl na židli vyjevený drobínek mužského. Juráškovy děti a jejich prazšší příbuzní zůstali venku, sledovali, co se mezitím dělo, a že se toho dělo!

Zpráva o Kuldovi totiž dospěla do osady Přástky, kde tráví dovolenou různí umělci a taky jeden známý fotograf; byl to mistr svého oboru, věděl to o sobě a podle toho se choval. Okamžitě nasoukal svou dlouhou postavu do

auta a zajel do Kvítkova hned s několika fotoaparáty. Uviděl kvetoucí bramborový strom a Kuldu rošťácky poletujícího nad ním, ale neřekl, co si myslí. Uvnitř se však zaradoval: „To bude snímek do Guinnessovy knihy rekordů a já budu první, kdo vyfotil kulový blesk.“

„Heleď, ty blejskavej, postůj nad tím květem, jo?!“

Řekl to tak rozhodně, že to byl skoro rozkaz, a chystal si ten nejdražší japonský přístroj. Stalo se však cosi nepochopitelného. Každý z nás se rád dává fotografovat, Kulda se ale odmítl dát zvěčnit a dával to najevo tím, že unikal fotografovi ze zorného pole hned napravo, hned nalevo.

„Nechci to,“ překládala Lucinka jeho pohyby. „Jděte pryč!“

„Člověče, blesku, neblázni,“ zlobil se fotograf. „Sedni si na ten květ...“

Neví se jistě, zdali Kulda ten bramborový strom silou svého záření spálil nebo jej zahnal zpátky do sklepa, prostě najednou tu ten div nebyl a mohli jste si myslet, že se vám to jen zdálo. A Kulda odletěl přes střechy obce na Černou tvrz a schoval se ve věži. Ale jak se později ukázalo, vykukoval od tamtud a vrátil se, jakmile fotograf vztekle bouchl dveřmi auta a odjel.

„Jsem zase u vás,“ tlumočila Lucinka jeho přívětivé kroužení, ale to, co dodal, překládala do lidské řeči tak, že tomu nikdo nerozuměl. „A budu s vámi, dokud mě nezavolají naši...“

Ladislav Muška
(pokračování příště)

5. Plicník

Plicník (*Pulmonaria*) byl typickou rostlinou středověkých zahrad a v současnosti se jako hajnička pěstuje především na venkově. Přináleží do čeledi brtnákovitých (*Boraginaceae*) spolu s pomněnkou, kostivalem, hadincem a dalšími. Rod plicníků zahrnuje asi 15 druhů, které rostou zejména v Evropě a dále na Kavkaze a ve Střední Asii. Patří mezi trvalky. Plicník můžete poznat docela dobře - jeho listy jsou posety kulatými skvrnami. Využívání byliny při léčbě plicních nemocí a podobnost jejích skvrnitých listů se „skvrnitými“ plícemi daly plicníku jméno. Pozor však, v přírodě nic není až tak jednoduché: tyto skvrny nemají úplně všechny plicníky. Množí se dělením trsů. Na zahrádce jej sadíme do polostínu, nejlépe pod stromy nebo keře.

Plicník lékařský (*Pulmonaria officinalis*) je 10 až 35 cm vysoká bylina. Lodyha je přímá, chlupatá, přízemní listy v růžici, stejně jako lodyžní listy nápadně bíle skvrnitě a také chlupaté. Květy vytváří typ květenství zvaný vijan, jsou nálevkovité, zpočátku růžové nebo červené, později (po opylení) modré. Kvete od března do května. V současné vědecké medicíně není plicník využíván, uplatňuje se však v homeopatii a v lidovém léčitelství. Obsahuje např. kyselinu křemičitou, slizové látky, saponiny, vitamín C nebo tříslovinu. Odvar léčí záněty průdušek, hojí sliznice dýchacích cest i trávicího ústrojí, zvyšuje krevní srážlivost, působí mírně močopudně a svíravě. Zevně ve formě obkladů (nejlépe z čerstvé byliny), záparu nebo silnějšího odvaru se užívá k omývání hnisajících ran. Zajímavost: v Anglii jsou mladé listy oblíbenou přísadou do různých jarních salátů a přidávají se také do polévek.

Plicník tmavý (*Pulmonaria obscura*) dorůstá 10 až 40 cm. Lodyha je přímá nebo vystoupavá, chlupatá. Přízemní listy v růžici jsou beze skvrn nebo jen se skvrnami světle zelenými (ne bílými), lodyžní listy střídavé, přisedlé, chlupaté a trochu tmavší. Květy ve vrcholových vijanech opět uvidíte v několika barvách - fialová, růžovočervená až modrá. Kvete v březnu až v květnu, obvykle před olistěním stromů za dobrých světelných podmínek. Najdete jej ve světlých listnatých lesích, na křovinatých stráních a okrajích lesů. Celkově roste téměř v celé Evropě vyjma Britských ostrovů, na severu po Belgii, jižní Švédsko a střední Ural, na jihu po jihovýchodní Francii, severní Bulharsko a Krym. Léčebné využití má podobné jako plicník lékařský.

Plicník skvrnitý (*Pulmonaria saccharata*, na obrázku) Tomuto plicníku se říká také „cukrový“, což lépe odpovídá jeho latinskému přízvisku. Často se pěstuje jako ozdobná rostlina na skalkách a v zahrádkách, protože její listy jsou skutečně výrazně bíle skvrnité; také květy jsou sytě barevné, opět od růžové k modré. Původně pochází z Alp. Neobsahuje sice účinné látky pro léčebné účely, ale jde o významnou medonosnou rostlinu.

Plicník úzkolistý (*Pulmonaria angustifolia*) Tato rostlina, na rozdíl od většiny plicníků, nemá charakteristické bělavé skvrny. Kopinaté chlupaté listy se objevují na konci zimy – tento druh je odolný, mrazuvzdorný - současně s prvními květy. Ty jsou čistě modré, nálevkovité a jsou posazeny na přímých lodyhách. Rostliny kvetou až do pozdního jara. Dorůstá kolem 20 cm, daří se mu v polostínu až ve stínu, zem musí být vlhká a propustná.

Petra Štěpánová

Vyslechl Jonáš, co chce Pán.
- Však nelíbil se mu ten plán.
Nač plahočit se s věštbou zlou,
když stejně bídne zahynou
ti zatracení pohané?
Nepůjdu! Nechci. Nikdy ne!

Tak zavřel dům a schoval klíč
a nazdařbůh se vydal pryč.
Chtěl někam k zemi bez lidí,
kde ani Bůh nic nevidí.

Hned cestou k západu se dal.
Šel rychle, někdy utíkal,
šel ve dne světlem, v noci tmou,
nejprve krásnou krajinou,
pak pouští, kde se víří prach.
Byl sám a opuštěn. Měl strach.

Bůh jeho cestou napřed šel,
to ale Jonáš nevěděl.

Přes údolí a přes pohoří
znavený Jonáš došel k moři.
Zapomněl na svou únavu,
když spatřil koráb v přístavu.

„Kam poplujete?“ Jonáš ptá se
s nadějí utajenou v hlase.
„Do daleka! Až do Taršíše,
tam, kde je konec zemské říše.“

„Čím dál, tím líp! To se mi hodí!
Mohu jet s vámi na té lodi?“

Jsem velmi skromný, málo jím
a za cestu vám zaplatím!“

Souhlasil dobrý kapitán.
A Jonáš vstoupil jako pán.
Hned vidí vlnky skotačivé:
„Ahoj! Já nejdu do Ninivé!“

Uviděl pytle pod stožárem,
chráněné před slunečním žářem
a hned se uvelebil v stínu:
„Tady si pěkně odpočinu.“

Pak setmělo se, Jonáš spal
a koráb nocí odplouval.
Z jihu se mírný vítr zved
a opíral se do plachet.

Klaus-Peter Hertzsch:
„Der ganze Fisch war voll Gesang“
S přihlédnutím k biblickému prorockému spisu „Jonáš“
volně přebásnil Miroslav Matouš
(pokračování příště)

Věrka a Petřík šli domů ze školy. Cestou se na chvíli posadili na lavičku v parku. Tu se Věrka pochlubila: „Já umím početní kouzlo.“ Zvědavý Petřík řekl: „Tak mně je pověz.“ Věrka mu tedy přikázala: „Mysli si nějaké číslo do deseti.“ Petřík si v duchu zvolil devět. „Násob je dvěma,“ pravila mu Věrka. Petřík hbitě vypočítal, že je to osmnáct. Věrka pokračovala: „Přidej k tomu číslu ještě osm.“ Petřík lehce zjistil, že osmnáct a osm je dvacet šest. Věrka ještě dodala: „Teď to číslo vyděl dvěma.“ Petřík hned věděl, že výsledek je třináct. Věrka mu dala poslední příkaz: „Odečti od toho posledního čísla to, co sis na začátku myslel.“ Petřík si pro sebe pověděl: „Třináct bez devíti jsou čtyři.“ A Věrka bez váhání prohlásila: „To poslední číslo je čtyři.“

Petrík byl z toho omámený. Jak to mohla Věrka vědět? – Vysvětlení je jednoduché. Ať si hráč myslí jakékoliv číslo, postupuje-li podle pokynů, které dala Věrka Petříkovi, vyjde nakonec vždycky polovina z čísla, které „kouzelník“ přidal. Jedinou podmínkou je, že přidané číslo musí být sudé.

Z.S.

Řešení ze str. 5:

Jeden je Bůh v nebesích. Dvě jsou přikázání lásky. Tři dny byl Jonáš v břiše velryby. Čtyři jsou pisatelé evangelií. Pět je Knih Mojžíšových. Šest křídel měli serafové v chrámě. Sedm proseb má modlitba Páně. Osm lidí zachránil Bůh při potopě. Devět bylo nevděčných uzdravených. Deset je Božích přikázání.

Milé děti,

každé mamince jistě ke květinovému Dni matek udělá radost kytice. My jich tu máme hned šest – můžete si vybrat! Pokud však chcete vyhrát knihu, napište nám do poloviny června, které dvě kytice jsou úplně stejné. Jména tří výherců se dozvíte v srpnové Cestě.

Blahopřejeme výhercům soutěže z března 2011 (tajenka: Doba půstu):

Helenka Bártová z Polkovic

Jakub Tomčík z Nové Paky

Ladislav Kosubík z Kojetína

1. Dí-ky za večer, jenž se stmívá, dí-ky, za uply-nu-lý den,

dí-ky, mé srdce vděčně zpí-vá: bu-diž ve-le-ben.

2. Díky, že řídíš hvězdy, nebe,
 díky, že bdíš i nad světem,
 díky, že jsem tak blízko tebe,
 že v tvé mysli jsem.

3. Díky za všechno krásné, milé,
 díky, mé srdce tuší již,
 díky, že mě i těžké chvíle
 vedly k tobě blíž.

4. Díky, že jsi mi dal svou sílu,
 díky, že jsem směl dobrý být,
 díky, žeš mi dal schopnost k dílu,
 dej i šťastný klid.

5. Díky, že jsi mi milost skýtal,
 díky, že jsi mi odpustil,
 díky, kdybys mi hříchy sčítal,
 zavržen bych byl.

6. Díky, že jsi byl stále se mnou,
 díky, noc neleká mě víc,
 díky, až ráno přijdeš jednou,
 já ti půjdu vstříc.

7. Díky, že jsi byl stále se mnou,
 díky, toho se přidržím,
 /: Díky, že věřím tvému hlasu,
 že ti patříš smím. :/

